Dosarul:nr.2ri-319/24 Judecător: Dumitru Racoviță
2-24053812-02-2ri-17062024

D E C I Z I E

27 iunie 2024 mun. Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

În componentă:

Președintele ședinței, judecătorul Marina Anton

Judecătorii Olga Cojocaru și Andrei Cașcaval

examinând cererea de recurs declarată de *****împotriva încheierii Judecătoriei Ungheni, sediul central emisă la 21 mai 2024, prin care a fost restituită cererea introductivă înaintată de creditorul S.A. „Agroservice din Ungheni”, privind intentarea procesului de insolvabilitate în privința debitorului S.A. „Covoare-Ungheni”,

c o n s t a t ă:

La data de 16 mai 2024, creditorul *****a înaintat în instanța de insolvabilitate cerere introductivă împotriva debitorului S.A. „Covoare-Ungheni”, prin care a solicitat:

admiterea spre examinare a cererii introductive; intentarea procesului de insolvabilitate în privința S.A. „Covoare-Ungheni”, cu numirea în calitate de administrator provizoriu a administratorului autorizat Braga Oleg, deținător al autorizației nr. 162 din 19 ianuarie 2015 și aplicarea măsurilor de asigurare prevăzute la art. 24 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012; admiterea și validarea creanței chirografare de rangul V a *****în mărime de 190 098, 80 lei.

La data de 20 mai 2024, cererea respectivă a fost repartizată în mod aleatoriu prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor.

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni, sediul Central din 21 mai 2024 s-a restituit cererea introductivă înaintată de creditorul *****privind intentarea procesului de insolvabilitate în privința debitorului S.A. „Covoare Ungheni”.

Nefiind de acord cu încheierea emisă, la data de 06 iunie 2024 *****a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Ungheni, sediul central emisă la 21 mai 2024, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii contestate.

În motivarea recursului recurentul a indicat că instanța de fond a aplicat eronat art. 22 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, care prevede că instanța de insolvabilitate restituie fără examinare cererea introductivă întocmită cu încălcarea art.

20 sau a art. 17. Conform art. 20 alin. (1) şi (2) ale aceleași legi, se prevăd condițiile de formă ale cererii introductive şi actele care se anexează la aceasta, inclusiv: a. documentele ce adeveresc obligațiile debitorului față de creditor, mărimea datoriilor la aceste obligații, scadența obligațiilor, temeiul intentării procesului de insolvabilitate potrivit art. 10, alte documente care justifică cererea creditorului; b. dovada notificării prealabile a debitorului de către creditor; c. dovada notificării Serviciului Fiscal de Stat despre intenția de a depune cerere introductivă, cu excepția cazului în care cererea introductivă a fost depusă de către Serviciul Fiscal de Stat. Indică că instanța nu a motivat şi nu a constatat admiterea unei încălcări de către *****a condițiilor de primire a cererii prevăzute la art. 20 pentru a fi aplicabil art. 22 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, la adoptarea deciziei de restituire.

Invocă că, art. 170 alin. (1) lit. g) din Codul de procedură civilă prevede restituirea cererii pe motiv că pe rolul Judecătoriei Ungheni se află în examinare o cauză civilă la acțiunea *****împotriva S.A. „Covoare Ungheni” însă, această prevedere nu poate fi utilizată ca un temei de respingere a cererii de insolvabilitate, deoarece cererea de insolvabilitate are un caracter distinct şi specific, nefiind dependentă de existența altor cauze civile aflate pe rol. Decizia de restituire a cererii introductive fără o motivare clară şi precisă privind încălcările admise de *****în depunerea cererii, încalcă principiul legalității şi dreptul la un proces echitabil, garantat de legislația națională şi internațională.

Consideră că, judecătorul a depășit competența la examinare condițiilor de primire ce ține de lipsa documentelor justificative a obligației de plată. În cererea sa, *****a clarificat temeiul şi valoarea creanțelor sale față de S.A. „Covoare-Ungheni” în sumă de 190 098, 80 lei, în vederea probării scrise a existenței creanței „Agroservice din Ungheni” S.A a prezentat actul de verificare din 16.05.2021, semnat de intimat, fiind expediat prin email de contabilul-șef al grupului de companii Acvila, din care face parte intimatul. Actul anexat de S.A „Agroservice din Ungheni” a fost primit de la reprezentații intimatului în cadrul corespondenței pentru reconcilierea soldurilor datoriilor conform datelor din bilanțul contabil.

Susține recurentul că, în conformitate cu articolul 93 alin. (4) şi alin. (16) Cod fiscal, livrarea (prestarea) de servicii reprezintă activitatea de prestare a serviciilor materiale şi nemateriale, de consum şi de producție. Factura fiscală este un formular tipizat de document primar cu regim special, fie pe suport de hârtie, fie în formă electronică, prezentat cumpărătorului (beneficiarului) de către subiectul impozabil, înregistrat în modul stabilit, la livrarea mărfurilor. Conform art. 108 alin. (4) Cod fiscal, pentru servicii, data livrării este considerată data prestării serviciului, data eliberării facturii fiscale sau data la care se efectuează plata către subiectul impozabil, parțial sau în întregime, în funcție de ceea ce survine mai întâi.

Întrucât factura nu indică un termen de plată, este evident că părțile nu au convenit, la semnarea acesteia, asupra unui alt termen pentru achitarea mărfurilor livrate, în afară de cel al livrării şi al semnării facturii. Conform articolului 861 alin. (2) din Codul civil (în vigoare din 01 martie 2019), dacă obligația de a efectua plata imediat nu rezultă din lege, contract sau natura obligației, debitorul trebuie să îşi îndeplinească obligația în

termen de 7 zile de la primirea facturii sau a unei cereri echivalente din partea creditorului. Introducerea unei acțiuni în justiție împotriva debitorului se asimilează unei cereri de executare din partea creditorului. Cu toate acestea, la aproape doi ani după scadență intimatul nu a întreprins nicio acțiune pentru achitarea datoriei şi nici nu a propus condiții pentru încheierea unei tranzacții de împăcare. Termenul de plată a început să curgă de la expirarea termenului de 7 zile de la data înaintării somației de plată din 20 septembrie 2021.

Invocă că, potrivit actului contabil de verificare a decontărilor reciproce semnat de ambele părți, debitorul înregistrează o datorie față de creditor în sumă de 190 098, 80 lei. Datoria s-a format ca rezultat a achitării parțiale a prețului de vânzare a bunurilor predate de creditor şi recepționate de debitor corespunzător în baza facturilor fiscale pe parcursul anilor 2018-2019 în valoare totală de 190 089 lei. Aşadar, creditorul şi-a îndeplinit integral obligațiunile, însă debitorul nu a achitat integral suma pentru prețul bunurilor, eschivându-se intenționat de la stingerea datoriei.

Menționează că în cererea sa creditorul a indicat cu debitorul şi alte companii afiliate grupului Acvila („Filatura Ungheni" S.R.L, „Covoare-Lux" S.R.L, „Moldabela Trade" S.R.L), de-a lungul timpului, au fost derulate relații contractuale în vederea prestării serviciilor, în baza cărora s-a acumulat o datorie de 585 298 lei la data de 15 august 2022. Creditorul a solicitat în repetate rânduri debitorilor executarea obligațiilor pecuniare, inclusiv pe cale extrajudiciară, dar, din păcate, aceştia nu au dat curs solicitărilor. Debitorul face parte din grupul de companii Acvila şi este controlat efectiv de domnul Nicula Nicolas. Faptul dat reiese din calitatea de membru a companiei „Covoare-Ungheni" S.A. în Uniunea de Întreprinderi Acvila Grup, titulara mărcii de producere „Acvila". Informația poate fi confirmată prin datele din registrul persoanelor juridice despre Uniunea de întreprinderi Acvila Grup, al cărei președinte este domnul Nicula Nicolas şi prezentarea grupului pe website-ul corporativ: [acvila.md] (http://www.acvila.md/ro/structure/aboutus/), unde este inclus şi debitorul „Covoare-Ungheni" S.A. Pe website-ul „Covoare - Ungheni" S.A, la secțiunea contacte, este specificată adresa din municipiul Chişinău, strada Calea Ieşilor 10, sediul altor companii afiliate grupului. Astfel, pe 20 septembrie 2021 creditorul a trimis o solicitare de plată a datoriilor acumulate de toate companiile din grup, inclusiv „Covoare- Ungheni" S.A., în atenția domnului Nicula Nicolas la emailul corporativ: info@acvila.md.

În aceeași ordine de idei, pentru respectarea procedurii prealabile, la data de 13 septembrie 2022, creditorii au recepționat somația de plată prin intermediul consorțiului Acvila Grup, deoarece toate discuțiile privind livrarea mărfii erau efectuate prin persoanele de conducere din Acvila Grup. De asemenea, creditorul a depus personal o somație la sediul juridic al debitorului, pe suport de hârtie, pentru notificarea repetată despre intenția de intentare a procesului de insolvabilitate. În scopul conformării cu formalitatea de notificare prealabilă şi din motivul abuzului instanței de judecată manifestat la restituirea primei cereri prin încheierea din 16 mai 2024, *****a încercat depunerea personală prin intermediul administratorului său a unei notificări la sediul juridic al S.A. „Covoare-Ungheni".

Din cauza refuzului administratorului de facto, Niculas Nicula, de a primi notificarea respectivă, aceasta a fost comunicată prin executor judecătoresc şi transmisă prin poștă cu aviz recomandat. Indică că executorul judecătoresc a încercat comunicarea notificării deplasându-se personal la sediul S.A. „Covoare-Ungheni”, pentru a fi comunicată unuia dintre reprezentanții acestuia.

Mai invocă că o altă dovadă de rea-credință este răspunsul oferit de avocatul S.A. „Covoare-Ungheni”, Musteață Eugeniu împuternicit prin mandat semnat de compania afiliată S.R.L „Moldabela Trade”, prin care s-a refuzat achitarea datoriilor față de S.A „Agroservice din Ungheni”.

Indică că nu poate fi reținut argumentul de tardivitate, dat fiindcă *****a semnat actul de verificare din 16 mai 2021, care a întrerupt termenul de curgere a prescripției extinctive. O altă circumstanță relevantă este că S.A „Agroservice din Ungheni” a solicitat plata datoriilor prin somația din 13 septembrie 2021. Prin cererea din 21 mai 2024 comunicată la emailul Judecătoriei Ungheni administratorul *****a prezentat răspunsul şi confirmare de primire a somației repetate pe cale poștală.

Indică că judecătorul nu a examinat aceste acte prezentate suplimentar, ce dovedesc exercitarea obligației de notificare prealabilă motiv pentru care a calificat eronat că *****are obligația de a plăti taxa de timbru repetat la depunere a doua cererii de insolvabilitate, în același timp nu a oferit termen pentru înlăturarea acestui neajuns în condițiile art. 171 alin. (1) CPC.

Consideră că potrivit art. 84 CPC nu se prevede obligativitatea de a achita taxa de stat la depunerea cererii introductive.

La data de 26 iunie 2024 în adresa Curții de Apel Chișinău a parvenit referința din partea avocatului Mustață Eugeniu, reprezentant al S.A. „Covoare-Ungheni”, potrivit căreia solicită respingerea cererii de recurs și menținerea încheierii instanței de fond ca fiind una legală și întemeiată.

Studiind şi analizând motivele invocate în recurs, în cumul cu materialele pricinii, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău conchide că recursul este nefondat şi pasibil de a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de fond, având în vedere următoarele considerente.

În conformitate cu art. 423, 424 alin. (1) şi art. 426 alin. (3) CPC, Curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

Potrivit art.425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii, recurentul respectând acest termen.

În baza art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să mențină încheierea.

Astfel, potrivit materialelor cauzei, se constată că la 16 mai 2024, creditorul *****a înaintat în instanța de insolvabilitate o cerere introductivă împotriva debitorului S.A. „Covoare-Ungheni”, prin care a solicitat:

- admiterea spre examinare a cererii introductive; intentarea procesului de insolvabilitate în privința S.A. „Covoare-Ungheni”, cu numirea în calitate de administrator provizoriu a administratorului autorizat Braga Oleg, deținător al autorizației nr. 162 din 19 ianuarie 2015 și aplicarea măsurilor de asigurare prevăzute la art. 24 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012; admiterea și validarea creanței chirografare de rangul V a *****în mărime de 190 098, 80 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni, sediul Central din 21 mai 2024 s-a restituit cererea introductivă înaintată de creditorul S.A „Agroservice din Ungheni” privind intentarea procesului de insolvabilitate în privința debitorului S.A „Covoare Ungheni”.

Nefiind de acord cu încheierea emisă, la data de 06 iunie 2024 *****a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Ungheni, sediul central emisă la 21 mai 2024, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii contestate.

În contextul recursului declarat, instanța de recurs reține că în temeiul art.18 alin. (1) al Legii insolvabilității, creditorul poate depune cerere introductivă dacă are un interes legitim în intentarea procesului de insolvabilitate şi îşi poate argumenta creanțele şi temeiurile de intentare a procesului de insolvabilitate.

În conformitate cu art. 19 alin. (1) şi (2) al Legii nominalizate, creditorul depune cerere introductivă numai după notificarea prealabilă a debitorului.

Notificarea prealabilă se consideră făcută dacă, până la depunerea cererii introductive, debitorul a fost informat de către creditor sau de executorul judecătoresc, sau, în cazurile prevăzute expres de Codul fiscal, de către organele abilitate despre faptul că se află în întârziere ori despre înaintarea spre executare a titlului executoriu sau a unui alt document echivalent lui în condițiile prevăzute expres de Codul de executare.

Potrivit dispozițiilor art. 20 alin. (1) al aceleiași Legi, în cererea introductivă a creditorului trebuie să se indice:

a) denumirea/numele şi prenumele creditorului şi ale debitorului, sediul/adresa, alte date de identificare ale acestora, confirmate prin extrasul din registrul public corespunzător;

b) valoarea creanțelor creditorului, mărimea dobânzilor şi a penalităților aferente;

c) temeiul creanțelor şi termenul executării lor;

d) mențiuni despre alte probe ce confirmă creanța creditorului;

e) propunerea candidaturii la funcția de administrator provizoriu pe perioada de observare a debitorului;

f) alte date, considerate de creditor ca fiind necesare pentru examinarea cererii.

La cererea introductivă a creditorului se anexează:

a) documentele ce adeveresc obligațiile debitorului față de creditor, mărimea datoriilor la aceste obligații, scadența obligațiilor, temeiul intentării procesului de insolvabilitate potrivit art.10, alte documente care justifică cererea creditorului;

b) dovada notificării prealabile a debitorului de către creditor;

c) dovada notificării Serviciului Fiscal de Stat despre intenția de a depune cerere introductivă, cu excepția cazului în care cererea introductivă a fost depusă de către Serviciul Fiscal de Stat.

În corespundere cu art. 22 alin. (1) al Legii sus-menționate, instanța de insolvabilitate restituie fără examinare cererea introductivă întocmită cu încălcarea art.20 sau a art.17. Încheierea privind restituirea fără examinare a cererii introductive poate fi atacată cu recurs.

Astfel, prin prisma normelor citate, Colegiul relevă că recurentul şi-a justificat valoarea creanțelor pretinse şi a prezentat instanței drept documente ce adeveresc obligațiile debitorului față de creditor actul de verificare reciprocă dintre părți pentru perioada 01 ianuarie 2019 - 16 mai 2021 și actul de verificare reciprocă între părți actualizat pentru perioada 01 octombrie 2021 - 28 martie 2024, semnat de către creditor.

Prin urmare, deoarece extrasele din contul contabil prezentate de recurentă (actele de verificare) nu constituie documente primare, ci reflectă doar datele din evidență contabilă a recurentei, Colegiul atestă că aceste extrase/acte nu se încadrează în categoria documentelor prevăzute de art. 20 alin. (2) lit. a) al Legii insolvabilității şi nu pot fi reținute ca fiind documente ce adeveresc obligațiile debitorului față de creditor, mărimea datoriilor la aceste obligații şi scadența obligațiilor.

Din aceste considerente trimiterile recurentei la dispozițiile art. art. 93 şi 108 Cod fiscal, precum şi la dispozițiile art. 861 alin. (2) Cod civil sunt eronate, deoarece aceste norme nu înlătură inadvertențele comise de recurentă la momentul depunerii cererii introductive contrar exigențelor art. 20 alin. (2) lit. a) al Legii insolvabilității.

La fel, Colegiul atestă că recurenta a anexat la cererea introductivă notificarea adresată debitorului S.A. „Covoare-Ungheni” la 14 mai 2024 și dovada de plată pentru expedierea acesteia din 16 mai 2024, procesul-verbal privind înmânarea actului de procedură/altor documente din 16 mai 2024 întocmit de executorul Gheorghe Barnaciuc, precum şi alte înscrisuri ce se referă la ACVILA GRUP și Nicula Nicolas.

În acest context, cumulativ cu dispozițiile art. 19 al Legii insolvabilității, Colegiul reține că în acord cu art. 22 alin. (7) Cod civil, notificarea transmisă de către un reprezentant sau ajunsă la el se consideră făcută sau, după caz, ajunsă la persoana reprezentată dacă reprezentantul era împuternicit să transmită sau, după caz, să primească notificările de acest fel, iar potrivit art. 366 alin. (1) Cod civil, acordarea împuternicirilor se efectuează prin exprimarea voinței față de persoana care se împuternicește sau față de terţ în a cărui privință va avea loc reprezentarea.

Prin prisma acestor norme Colegiul conchide că recurenta nu a prezentat primei instanțe atașate la cererea introductivă probe pertinente şi admisibile privind înmânarea notificărilor invocate reprezentanților intimatei, motive pentru care Colegiul atestă că concluziile instanței cu privire la nerespectarea dispozițiilor art. 19 al Legii insolvabilității sunt juste.

Colegiul respinge alegațiile recurentei cu privire la faptul că a remis în adresa „uniunii de întreprinderi ACVILA GRUP” și lui Nicula Nicolas notificări, deoarece la dosar lipsesc probe admisibile, în ordine art. 122 alin. (1) CPC referitoare la faptul că adresații acestor notificări ar fi împuterniciți în calitate de reprezentanți ai intimatei în ordinea stabilită de Lege.

În acest context, Colegiul atestă că în procesul-verbal privind înmânarea actului de procedură/altor documente din 16 mai 2024 lipsește mențiunea referitoare la faptul cărui

anume reprezentant abilitat al intimatei și împuternicit de aceasta s-a încercat înmânarea notificării *****din 14 mai 2024 și cine ar fi refuzat recepționarea acesteia, la cererea introductivă nefiind anexat nici avizul poștal de recepție a notificării expediate prin intermediul serviciului poștal la 16 mai 2024 sau dovada restituirii trimiterii poștale cu mențiunea „refuzat”, cerere introductivă fiind înaintată în ziua expedierii notificării în adresa intimatei, astfel încât nu a fost acordat un termen rezonabil acesteia pentru apărare în condițiile în care condiția instituită de legiuitor cu privire la sarcina notificării prealabile nu are doar un rol formal, ci constituie un remediu de apărare oferit debitorului şi de bună administrare a justiției, după cum just a constatat şi prima instanță.

La fel, Colegiul apreciază ca fiind nefondate şi argumentele recurentei referitoare la posibilitatea utilizării repetate a taxei de timbru achitate la depunerea cererii anterioare introductive similare, ce a fost restituită anterior, deoarece aceste argumente contravin prevederilor art. 2 al Legii taxei de stat, iar art. 22 al Legii insolvabilității instituie expres şi exhaustiv sancțiunile procedurale în cazul nerespectării de către recurentă a exigențelor legale referitoare la impunerea cu taxă de stat, instituite de art. 2 şi 1.4 din anexa nr. 1 la Legea taxei de stat nr. 213/2023.

Din aceste motive şi trimiterile recurentei la dispozițiile art. 84 CPC sunt nejustificate.

Respingând recursul instanța de recurs pune în evidentă faptul că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale că, nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanța inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebait şi alţii contra Franţei, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În virtutea celor expuse, Colegiul respinge, ca fiind nefondate şi lipsite de pertinență, toate alegațiile recurentului.

Totodată, instanța de recurs relevă că, conform jurisprudenței CtEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În atare ordine de idei, Colegiul conchide că instanța de insolvabilitate a examinat cauza sub toate aspectele, stabilind cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt, caracteristice raportului juridic litigios, legea materială ce guvernează raportul juridic.

Reținând obligația instanței de a asigura preeminența dreptului în sensul definit de Constituție şi practica internațională, reieşind din cele expuse mai sus, dat fiind că încheierea primei instanțe este întemeiată, argumentele contrare ale recurentei fiind combătute integral prin constatările expuse supra, Colegiul civil ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat şi a menține încheierea Judecătoriei Ungheni din 21 mai 2024.

Din aceste raționamente, în conformitate cu art. art. 427 lit. a), 428 CPC, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de S.A. „Agroservice din Ungheni”.

Se menține încheierea Judecătoriei Ungheni, sediul central emisă la 21 mai 2024, prin care a fost restituită cererea introductivă înaintată de creditorul S.A. „Agroservice din Ungheni”, privind intentarea procesului de insolvabilitate în privința debitorului S.A. „Covoare-Ungheni”.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului Marina Anton

Judecătorii Olga Cojocaru

Andrei Cașcaval